

דברי חיזוק ממורינו הגר"נ קופשיץ שליט"א

בהיכל הכולל, ערב חנוכה תשפ"א¹

"כל עמל אדם לפיהו" - 'בשביל פיהו' (רש"י קהלת ו', ז')².

"מוות וחיים³ ביד לשון ואוהביה יאכל פריה" - 'אוהב את לשונו ומרגיל לתורה, אוכל שכרה בעוה"ז' (רש"י משלי י"ח, כ"א).

רואים כמה גדול הכוח של הפה, של הדיבור.

'אמר רבי אילעא אין העולם מתקיים אלא בשביל מי שבולם את עצמו בשעת מריבה, שנאמר תולה ארץ על בלימה' (חולין פ"ט ע"א).

זה כוח עצום, בשעת מריבה, בשעת מחלוקת, לחסום את הפה, לא להוציא כל מה שחושבים. ולא מדובר רק במחלוקות הגדולות, ישנם אירועים, התרחשויות, יש דיונים, שאלות, ספקות, זה אומר בכה וזה בכה, כל אחד רוצה להביע את דעתו, גם כאן יש את הכוח העצום של מי שבולם פיו. כי זה גורם לביטולים הרבה, זה גורר ביטול תורה גדול.

גם כשמדובר בדברים חיוביים, או במחלוקת לשם שמים, הרי שהיצה"ר כבר מקבל כאן את חלקו, את הליטרא שלו, ע"י ביטול התורה הגדול שנגרם, ומי שמצליח אז לבלום פיו, לשים מחסום לפיו, נוטל שכר כולם.

בייחוד כעת, אנחנו עומדים בערב הימים הנעלים של חנוכה, שכנגד "להשכיחם תורתך", זכינו ל"הדליקו נרות בחצרות קדשך", לימדונו רבותינו⁴ "כי נר מצוה ותורה אור" - בימים הללו של חנוכה, המתחזקים בלימוד תורה, זוכים לאור מיוחד, להארה בתורה.

---

¹ ונתלבנו עמו הדברים מעט לאחמ"כ.

² א.ה. נראה כוונתו כמתפרש בזה"ק, פרשת שמיני, דף מ"א ע"ב: "ר' יוסי פתח ואמר כל עמל האדם לפיהו וגו' אסתכלנא במלי דשלמה מלכא וכלהו אחידן בחכמה עלאה, כל עמל האדם לפיהו, האי קרא בשעתא דדיינין ליה לבר נש בההוא עלמא כתיב, כל ההוא דינא וכל מאי דשביל בההוא עלמא ונקמין מיניה נקמתא דעלמא, לפיהו, בגין פיהו, דלא נטיר ליה וסאיב ליה לנפשיה ולא אתדבק בסטרא דחיי בסטרא דימינא".

³ מרן החזו"א זצ"ל היה אומר שצריך לזכור שלא רק המוות, אלא גם החיים ביד הלשון.

⁴ א.ה. לקוצר הדברים, נביא כמה מקורות מדברי רבותינו זצ"ל בעניין זה (לדוגמא בעלמא, ויש בזה עוד רבים):

השל"ה הק' (סוף ענייני תפילה וקריאה בס"ת): "תוכחת מוסר לחנוכה, יחשוב, שעיקרו נתקן להלל ולהודות לה' יתברך על כי היוונים חשבו לבטל תורה ומצוות, אם כן הימים הקדושים האלה ראויים ביותר להתמדת תורה מבשאר ימים כי תלמוד תורה כנגד כולם, ובעוה"ר רוב העולם נוהגים בהם ביטול תורה והולכים אחר ההבל.

בספר 'מנהגי החתם סופר' (פרק ט', א') "בחנוכה הזהיר להתעסק בלימוד התורה הקדושה יותר מבשאר ימים, והקפיד מאוד על זה שמבלים ימים האלו בחבלי שחוק, כי אמר, כאשר נזכר ג"כ בספרים, שעצת היצר הרע הוא להפריע את העם מעבודת ה' ומתלמוד תורה בימי חנוכה אשר תיקנו לנו חז"ל להודות ולהלל, והלימוד הוא

עניין גדול בזמן הזה, כי אז נמסרו סודות התורה למשה רבינו ע"ה.

רבי יחזקאל לוינשטיין זצ"ל (קובץ עניינים, חורף תשכ"ח): "החיזוק בתפילה ובמצוות מכח נס חנוכה, הוא מצות היום, מאחר ובחנוכה הגזירה והתשובה היו בענין העבודה (לדברי הבי"ח). ביטול תורה ורפיון בעת הזו רחוקה היא ביותר ממהות

והשנה, שבעוונותינו היו ביטולים רבים, והגם שכאן בכולל התאמצו ביותר שלא יהיו ביטולים, הרי שחולשה ירדה לעולם. בייחוד בזמן שכזה מוטל עלינו להשלים את שנחסר, ולהגביר חילים בלימוד התורה, וודאי שלא להחסיר עוד.

יה"ר שנזכה לאור התורה, ולסייעתא דשמיא לנצל כראוי ימים נעלים אלו.

הימים האלה, **ובודאי גם עצם הימים הללו מסוגלים להצלחה רוחנית**. אולם "זה לעומת זה עשה אלוקים", ובימים שבהם יש הצלחה לטוב, דווקא אז יש שליטה ליצר, וגדולה החובה להיזהר".